
OBSAH

O autorovi	9
Napsali o knize	11
Poznámky autora a poděkování	13
Úvod – Malířský štětec	15

1

PRAVDA O LETADLECH

Jak fungují křídla a proč se rychlost udává v uzlech	19
--	----

Profil křídla: jak se obrovská letadla udrží ve vzduchu • Není to ale trochu složitější? • O rychlosti: co je to uzel? • Základní přehled součástí letadla • K čemu slouží zahnuté špičky křídel? • Co jsou ty podlouhlé gondoly pod křídly? • Dají se s dopravním letadlem dělat akrobatické prvky? • Jak funguje proudový motor? • Co je turbovrtulový motor? • K čemu slouží otvor pod ocasem? • Mají letadla u stojánky zapnuté motory? • Kolik stojí dopravní letadlo? • Boeing versus airbus: která letadla jsou lepší a bezpečnější? • Která letadla mne dopraví do cíle nejrychleji? • Která letadla mají nejdelší dolet? • Kolik váží dopravní letadlo? • Co znamená, že „letadlo nemůže letět, protože je příliš horko“? • Kondenzační stopy (contrails) • Letecká doprava a životní prostředí

LETADLA V UMĚNÍ, HUDBĚ A VE FILMU	34
--	-----------

2

ZDROJE NEPŘÍJEMNÝCH POCITŮ

Turbulence, stříh větru, počasí a obavy	37
---	----

VRCHOLNÉ UMĚNÍ: HISTORIE, MEDIÁLNÍ HUMBUK A NEJVĚŠÍ LETADLA NA SVĚTĚ	37
--	-----------

CO JE TO ZA LETADLO? PŘEDSTAVENÍ LETECKÉ FLOTILY PRO ZAČÁTEČNÍKY	42
---	-----------

Turbulence: vše, co potřebujete vědět • Turbulence v úplavu • Co jsou ty mlžné stopy za letadly, které vycházejí od konců křídel? • Co je to stříh větru? • Přetažení motoru • Mohou letadla doplachtit na přistání? • Přetlakování: fakta a mýty • Malá letadla na regionálních linkách: jsou bezpečná? • Kolik paliva je na palubě? • Kdy a proč piloti vypouštějí palivo? • Blesky: fakta a mýty • Proboha, naše letadlo je spleené textilní izolační páskou • Letový provoz: jak blízko je příliš blízko? • Když se kov střetne s peřím • Námraza a odmrazování • Pravda

o vodě v toaletách • Porouchané části a protokoly údržby • Předletové kontroly
• Letadla v důchodovém věku

SLADKÉ SNĚNÍ NA PLÁŽI V REVERE: VZPOMÍNKY NA RODNÉ MĚSTO 65

3

CO LETÍ NAHORU...

Vzlety, přistání a všechny záhady mezi tím 69

CO SE TO STALO S LETIŠTI? 69

PATNÁCT VĚCÍ, KTERÉ BY NEMĚLY CHYBĚT NA ŽÁDNÉM TERMINÁLU 71

Předletová příprava • Proč letadla vzletají proti větru? • Proč letadla během stoupaní po vzletu nadskakují, otřásají se a zatácejí? • Selhání motoru při vzletu • Snížování výkonu motorů během stoupaní • Jakou rychlostí se letadlo pohybuje při vzletu a přistání? • Číslování vzletových a přistávacích drah • Obtížná letiště • Přerušování přistávacího manévru: vše, co potřebujete vědět • Přístrojové přiblížení • Proč někteří piloti přistávají hladčeji než jiní? • Zpětný tah motorů • Co znamená náhlý hluk motorů v cestovní hladině? • Proč dochází ke zpoždění kvůli počasí? • Čtyři návrhy, které zahlcení letového provozu nevyřeší • Základy řízení letového provozu: jak piloti komunikují během letu • Základy navigace: BLOWN, BAABY a LAYED • Proč lety z Ameriky do Evropy směřují na sever? • FUK, DAM, HEL: záhadné kódy letišť

4

LÉTÁNÍ JAKO ZDROJ OBŽIVY

Radosti a strasti života ve vzduchu 97

PRAVÉ SEDADLO: VRTULE, POLYESTER A DALŠÍ VZPOMÍNKY 97

Kapitán, kopilot, nebo první důstojník? Kdo jsou tito lidé? • Jak se stát dopravním pilotem? • Výcvik: vše, co potřebujete vědět • Platy pilotů: pravda a fikce • Blues o systému seniority • Nedostatek pilotů: jaká je skutečná situace? • Harmonogram pilotů a dojíždění do práce • Hovoří k vám spící kapitán: hrozba únavy • Piloti na regionálních linkách: létají bezpečně? • Ženy a menšiny • Pravda o automatických systémech v pilotní kabině • Podle jakých kritérií mohou (nebo nemohou) cestující hodnotit schopnosti pilotů? • Kapitán Sully: hrdinství, nebo mediální bublina? • Piloti a alkohol • Složitě hodinky a tajemné černé kufříky • Kuchyně v pilotní kabině: menu z první třídy i asijská nudlová polévka • Nahota v oblacích? • Světoběžníci: výhody pilotů, jin a jang cestování

UBYTOVÁNÍ: NA CESTÁCH S PATRICKEM SMITHEM 136

5

NA CESTĚ

Život v kabině 141

SEVERNÍ ZEMĚPISNÁ ŠÍŘKA: STRACH A NOČNÍ MŮRY NAD SEVERNÍM ATLANTIKEM 141

Rolety na okénkách, sklápěcí stolky a poloha sedadel • Štěkající pes: divné zvuky v airbusu • Fakta a mýty o vzduchu v kabině • Omezují piloti přívod kyslíku do kabiny? • Přehřáté kabiny, vedro a dusno při vzletu • Otevření dveří během letu • Proč jsou okna v kabině tak malá? • Svatozář • Psi a kočky v podpalubí • Pravda o mobilních telefonech a elektronických zařízeních • Zatracené gongy • Poslouchání komunikace z pilotní kabiny • Nepochopitelná oznámení pro cestující a řeč bezpečnostní instruktáže • Třídní boj: první, obchodní, ekonomická a další třídy • Úskalí a strasti nástupu na palubu a jak situaci zlepšit • Potlesk po přistání

VÝHLED Z OKNA: NEZAPOMENUTELNÉ POHLEDY Z VÝŠKY 168

6

CO VZLÉTNE NAHORU... MUSÍ KLESNOUT DOLŮ

Katastrofy, incidenty a pomýlené úlety 171

ŠÍLENSTVÍ V TERMINÁLU: JAK JE TO S BEZPEČNOSTÍ NA LETIŠTÍCH? 171

ŠIRŠÍ PERSPEKTIVA TERORISMU: ZLATÁ ÉRA KRIMINALITY V OBLACÍCH 181

DESET NEJSMRTONOSNĚJŠÍCH LETECKÝCH KATASTROF VŠECH DOB 192

Strach a rozum: povzbuzení pro nervózní cestující • Čeho se děsí piloti • Nouzové situace, skutečné i domnělé • Čeho se obávají letecké společnosti? • Bezpečnost zahraničních leteckých společností • Mýtus: společnost Qantas bez nehod • Bezpečnost nízkonákladových dopravců • Létání a tresty • Explodující pneumatiky a další noční můry • Dokázal by s dopravním letadlem přistát i někdo jiný než pilot? • Padáky pro cestující? • Pravda o kolizích během letu • Hustý provoz na ranvejích: důvod ke znepokojení? • Odkaz událostí 11. září • Pošetilost nepřístupné pilotní kabiny • Ruční raketometry • „Softwarové stěny“ a další nesmysly • Národ konspirací

JDEME NA TO: HRŮZA A ABSURDITA NEJHORŠÍ LETECKÉ KATASTROFY V HISTORII ... 213

7

AEROLINKY, KTERÉ MILUJEME I NENÁVIDÍME

Jin a jang identity leteckých společností 221

I. LOGA A BAREVNÉ PRAVIDELNÉ LETADEL 221

II. NÁZVY, REKLAMNÍ SLOGANY A SLANÉ ROZJÍMÁNÍ 229

Bídne služby: jak se vyrovnat světu • Proč letecké společnosti tak špatně komunikují? • Kteří dopravci jsou největší? • Výhody pro spotřebitele: trasy a cena letenek • Přírázky a doplňkové služby: výhody a nevýhody rozložení nákladů • Zpoždění na letištní ploše a „Listina základních práv cestujících“ • Zázračný úspěch společnosti Southwest Airlines • Které letecké společnosti jsou nejstarší? • Nejasnosti ohledně sdílení kódů • Jak vznikají čísla letů? • Logika nočních letů: Proč letadla na linkách do Evropy vždy odlétají večer? • Na velikosti záleží: velká letadla na krátkých linkách • Nejdelší lety • Poetika v pojmenování letadel